

ЎЗБЕКИСТОНДА ХИЗМАТЛАР СОҲАСИ, УНИНГ ИҚТИСОДИЙ-СТАТИСТИК ТАҲЛИЛИ ВА ИСТИҚБОЛЛАРИ

PhD Эрназаров Гулам

Тошкент шаҳридаги “Москва Энергетика Институтининг миллий тадқиқот университети” Федераль давлат бюджетининг олий таълим муассасаси филиали
ORCID: 0009-0001-1596-4393
gulomernazarovgb@gmail.com

Аннотация. Мақолада хизматлар соҳасининг мазмун-моҳияти очиб берилиб, унинг асосий кўрсаткичлари ва ривожланиш истиқболлари иқтисодий таҳлил қилиниб ўрганиб чиқилган. Шунингдек, хизматлар соҳасининг миллий иқтисодиётда тутган ўрни, аҳамияти, унинг ЯИМ даги улуши ва асосий кўрсаткичлари иқтисодий-статистик таҳлил қилиб берилган.

Калит сўзлар: хизматлар, ижтимоий соҳа, хизмат кўрсатиш турлари, аҳолига сифатли хизмат кўрсатиш, консалтинг хизматлари, уй-жой коммунал хўжалиги, аҳоли жон бошига кўрсатилган хизматлар, халқаро тажриба, хусусий сектор.

СФЕРА УСЛУГ В УЗБЕКИСТАНЕ, ЕЕ ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ И ПЕРСПЕКТИВЫ

PhD Эрназаров Гулам

*Национальный исследовательский университет
“Московский энергетический институт” в Ташкенте
Филиал Федерального государственного бюджетного высшего учебного заведения*

Аннотация. В статье раскрыта сущность сферы услуг, проведен экономический анализ и рассмотрены ее основные показатели и перспективы развития. Также дан экономико-статистический анализ роли, значения сферы услуг в народном хозяйстве, ее доли в ВВП и основных показателей.

Ключевые слова: услуги, социальная сфера, виды услуг, качественное обслуживание населения, консультационные услуги, жилищно-коммунальное хозяйство, услуги на душу населения, международный опыт, частный сектор.

THE SERVICE SECTOR IN UZBEKISTAN, ITS ECONOMIC AND STATISTICAL ANALYSIS AND PROSPECTS

PhD Ernazarov Gulam

*National Research University "Moscow Energy Institute" in Tashkent
Federal state budget higher education institution branch*

Abstract. The article reveals the essence of the service sector, conducts an economic analysis and examines its main indicators and development prospects. An economic and statistical analysis of the role and importance of the service sector in the national economy, its share in GDP and key indicators is also given.

Keywords: services, social sphere, types of services, quality public services, consulting services, housing and communal services, services per capita, international experience, private sector.

Кириш.

Хизматлар соҳаси мамлакат иқтисодий ўсиши, арзон иш ўринлари яратиш, бандликни таъминлаш ва камбағалликни камайтиришда муҳим аҳамият касб этади. Халқаро меҳнат ташкилоти ҳисоб-китобига кўра, хизматлар соҳасининг 1 фоизга ўсиши камбағалликни ўртача 1,5 фоизга қисқартиради. Хизмат кўрсатиш соҳаси Ўзбекистон иқтисодиётининг энг муҳим жадал ривожланаётган соҳасидир, яъни ялпи ички маҳсулотнинг 47,3 фоизини, иқтисодиётда банд бўлганларнинг эса 49,7 фоизини ташкил қилади.

Шунинг учун ҳам, бугунги кунда иқтисодий ривожланишнинг дастлабки босқичларида саноат ва қишлоқ хўжалиги соҳаларининг ривожини маҳсулотларни етказиб бериш (транспорт соҳаси), коммунал инфраструктуралар (сув, газ, электр, канализация), ишлаб чиқаришни молиялаш (банклар), маҳсулотлар бозорини кенгайтириш (ахборот, коммуникация хизматлари) ва бошқа муҳим хизматларга боғлиқ бўлади. Бундан ташқари, мамлакатда меҳнат унумдорлигини ва инсон капиталини ошириш (таълим, соғлиқни сақлаш), халқаро савдони кенгайтириш имкониятлари ҳам хизматлар соҳасининг ривожини талаб қилади.

Бу борада Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 27 февралдаги “Хизматлар соҳаси барқарор ривожланиши учун қулай шарт-шароитлар яратишга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-78-сонли қарорининг қабул қилиниши соҳанинг миллий иқтисодиётимизда тўтган ўрни ва аҳамияти ниҳоятда муҳимлигини кўрсатиб бермоқда (Қарор, 2025).

Шунингдек, 2022–2026 йилларда Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегиясида хизматлар соҳасини ривожлантириш борасида аниқ чора-тадбирлар белгиланиб, бунда «...арзон уй-жойлар барпо этиш, йўл-транспорт, муҳандислик – коммуникация ва ижтимоий инфратузилмаларни ривожлантириш ҳамда модернизация қилиш бўйича мақсадли дастурларни амалга ошириш, ...» (Фармон, 2023) юзасидан муҳим вазифалар белгилаб олинди. Стратегияда белгилаб берилган устувор вазифалардан келиб чиққан ҳолда, бугунги кунда мамлакатимизда хизматлар соҳасининг аҳамиятини оширишга қаратилган иқтисодий ислохотлар изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Демак, хизматлар соҳасининг ривожланиши ҳозирги замон иқтисодиётида муҳим аҳамият касб этади. Иқтисодиётда хизматлар ҳажми ошишининг асосий омилларини илмий билимлар, номоддий шаклдаги тўпламлар, ахборот технологиялари ва тадбиркорлик фаолияти интеграцияси омиллари ташкил этади. Иқтисодиётнинг бу сектори турли хил фаолият турларини ўз ичига олиб, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга ёрдам беради. Ушбу фаолиятнинг якуний натижаси тайёр маҳсулот эмас, балки кўрсатилган хизматлардир.

Адабиётлар шарҳи.

Мавзу юзасидан бир қатор маҳаллий ва хорижий олимлар илмий тадқиқот ва изланишлар олиб боришган ва боришмоқда, улар мазкур соҳани ривожлантиришга ўз ҳиссаларини қўшишмоқда.

Жумладан, Мелешко (2016) илмий мақоласида “XX аср охири - XXI аср бошлари иқтисодиётидаги энг ёрқин тенденциялардан бири хизматлар соҳасининг юқори суратларда ривожланиши ҳисобланади. Саноат ишлаб чиқариши 18-асрнинг охиридан бошлаб мамлакатларнинг муваффақиятли иқтисодий ривожланиши ўз ўрнини хизмат кўрсатиш соҳасига бўшатиб берди, шу сабабли жаҳон иқтисодиётида саноат инқилоби билан таққосланадиган таркибий қайта қуриш содир бўлди. Бугунги кунда хизмат кўрсатиш соҳасининг ривожланиш даражаси давлатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг мезонига айланди” (Мелешко, 2016) деб, таъриф бериб ўтади.

Бурменконинг (2007) берган иқтисодий таърифига кура: «хизмат - бу маҳсулотнинг фойдали ҳаракати ёки инсоннинг ўзига хос, оқилона эҳтиёжларини

қондириш учун фаолият шаклида намоён бўладиган, фойдаланиш қийматларини яратадиган меҳнат натижалари бўйича пайдо бўладиган иқтисодий муносабатлардир». Шунинг учун хизмат кўрсатиш жараёни истеъмолчиларга хизматларни етказиб бериш жараёни, яъни унга ҳар қандай шаклдаги жисмоний ва юридик шахсларнинг эҳтиёжларини қондириш жараёни сифатида қаралиши керак (Бурменко, 2007).

Кательс (2000) энг аввола иқтисодиётининг ахборот ва ахборотлаштириш билан боғлиқ хусусиятларига эътибор бериб, хизматларни янгича тавсифга эгаллиги ва хизматларни кўрсатишда фаолиятнинг янги кўринишларини тадқиқ этган. Унинг фикрича, хизматлар категорияси тарихан турли хил ижтимоий тузилмалар ва ишлаб чиқариш тизимларидан шаклланиб келаётган фаолиятни ўз ичига олади. Хизмат кўрсатиш соҳасида ранг-баранг фаолият турларини бириктириб турувчи ягона белги ушбу ягона (умумий) белгининг йўқлигидир. Хизматларни уларга тегишли бўлган ички хусусиятлардан келиб чиқиб аниқлашда шуни айтиш керакки, ахборот иқтисодиётининг ривожланиши билан товарларнинг «номоддийлиги» ва «моддийлиги» ўртасида мазмунан фарқи йўқолди (Кастельс, 2000) деб изоҳ беради.

Европа давлатлари иқтисодчи олимлари томонидан «хизмат» категориясига қўйидагича таъриф берилган: Хусусан, Котлер (1993) хизматлар деганда йирик хилма-хилликдаги фаолият турлари ва тижорат машғулотларини таърифлаб, улар «бир тараф иккинчи тарафга таклиф қилиши мумкин ва асосан уларни ҳис қилиб бўлмайди ҳамда бирор-бир нарсага эгаллик қилишга олиб келмайди. Хизматларни кўрсатиш моддий кўринишдаги товар билан боғлиқ бўлиши мумкин ёки аксинча боғлиқ бўлмаслиги ҳам мумкин» деб таъкидлаб ўтади (Котлер, 1993).

Неоклассик мактаб вакили саналган Алфред Маршалл (1993) хизматлар тўғрисида анча дадил ва шу билан бир қаторда, мантиқан асосланган фикрларни майдонга ташлаган ва хизмат кўрсатиш соҳасининг назарий асосларини шакллантиришда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшган. У хизматларни меҳнатнинг номоддий, сезги органлари воситасида илғаб бўлмайдиган натижалари сифатида талқин қилган. Айнан, А.Маршалл барча неъматларни моддий ва номоддий неъматларга бўлар экан, уларнинг барчаси мамлакатдаги ижтимоий бойликни шакллантиришда бирдай муҳим эканлигини исботлашга алоҳида эътибор қаратган. У биринчи бўлиб, инсоннинг ҳаёт фаолиятида ва эҳтиёжини қондиришида моддий ноз-неъматнинг ўта муҳим ва зарур эканлигини эътироф этиш билан бир қаторда, куз билан илғаб булмайдиган турли номоддий ноз-неъматлар ва хизматларнинг ҳам катта аҳамияти борлигини илмий жиҳатдан асослаб берди (Маршалл, 1993).

Ураковнинг (2011) таърифига кўра мамлакатимиз иқтисодиёти ривожланишини ҳозирги босқичида сервис хизматлари сони ва сифатига қўйилаётган талаблар билан боғлиқ (Ураков, 2011) деди.

Эрназаров (2024) “Янги Ўзбекистоннинг иқтисодий ривожланиш даврида хизмат кўрсатиш соҳасининг ўрни ва аҳамияти, унинг иқтисодий-статистик таҳлили ва истиқболлари” деб номланган мақоласида мамлакатимизда хизматлар соҳанинг ривожланиши, бу иқтисодиётнинг бошқа тармоқларига ҳам мультипликатив таъсир кўрсатади. Масалан, молия, суғурталаш хизматларига талабнинг 1 миллион сўмга ўсиши иқтисодиётда қўшимча 3,2 миллион сўм қиймат яратади. Худди шундай катта мультипликатив таъсирга эга бўлган соҳалар қаторига консалтинг хизматлари, яшаш ва умумий овқатланиш, туризм, таълим, соғлиқни сақлаш ва коммунал хизматларни киритса бўлади, деб, таъкидлаб ўтади.

Бугунги замонавий иқтисодиётни ривожлантиришда, хизмат кўрсатиш соҳасининг ўрни ва аҳамияти: унинг статистик таҳлили: муаммолари ва уларнинг ечимлари ҳақида, бошқа қўплаб маҳаллий ва хорижий олимлар ҳам илмий тадқиқот ишларини олиб боришмоқда.

Хизматлар соҳасини ривожлантириш бўйича 2024 йилда амалга оширилган ишлар ва 2025 йил учун асосий вазифалар юзасидан ўтказилган видеоселектор йиғилишида Президентимиз Шавкат Мирзиёев бундан уч йил олдин қабул қилинган хизматлар секторини ривожлантириш бўйича қабул қилинган катта дастур бугунги кунга келиб ўз натижасини бераётганини таъкидлаб ўтди. Қўшимча 1,5 миллион аҳоли сервис соҳасида доимий даромадга эга бўлди. Хизматлар 2018 йилдаги 19 миллиарддан 65 миллиард долларга ошди (ўсиш – 3,5 баробар). Айниқса, ИТ, молиявий хизматлар, туризм, авиация, таълим ва тиббиёт соҳаларида “катта сакраш” бўлди. Сўнгги етти йилда аҳоли даромади ва тўлов қобилияти 2 карра ўсгани натижасида аҳолида янгича хизмат ва сервис турларига талаб ортиб бораётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Демак Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясида белгилаб берилган устувор вазифалар муваффақиятли ҳал этилиши хизмат кўрсатиш соҳасининг иқтисодий самарадорлигини ошириш ҳисобига республикаимиз аҳолисига сифатли хизмат кўрсатишнинг аниқ чора-тадбирларини ишлаб чиқиш, статистик кўрсаткичлар тизимини такомиллаштириш ва истиқболларини статистик прогнозлашни талаб этади. Республикаимизда хизмат кўрсатиш соҳасини иқтисодий-статистик таҳлил қилиш, соҳа фаолиятига таъсир қилувчи омилларни комплекс статистик баҳолаш ҳамда иқтисодий самарадорлигини оширишга қаратилган, илмий асосланган таклиф ва амалий тавсиялар ишлаб чиқиш бугунги куннинг долзарб масалаларидан ҳисобланади.

Тадқиқот методологияси.

Мақолани ёритишда танланма кузатув, мантиқий ёндашув, иқтисодий-статистик таҳлил, аналитик таҳлил, статистик кузатув ва қиёсий таҳлил усуллардан атрофлича фойдаланилди. Маълумотлар қиёсий таҳлил қилиниб, хизматлар соҳасининг истиқболлари, иқтисодий кўрсаткичлари, хизмат кўрсатиш соҳасининг ривожланиши ва соҳадаги муаммолар ўрганилиб, улар назарий жиҳатдан ёритиб беришга ҳаракат қилинди. Тадқиқот ишимизда хизмат кўрсатиш соҳасини ва унинг асосий кўрсаткичларини ривожлантиришнинг йўналишлари статистик таҳлил қилинди. Тадқиқот объекти сифатида хизмат кўрсатиш соҳаси ўрганилди.

Таҳлил ва натижалар муҳокамаси.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги статистика агентлигининг 2023 йилнинг дастлабки маълумотларига кўра, 2023-йил Ўзбекистон Республикаси ЯИМи ҳажми жорий нархларда 1 066 569,0 млрд. сўмни ташкил этди ва 2022-йил билан таққослаганда бу кўрсаткич 6,0 % га ўсди. ЯИМ дефлятор индекси 2022-йилдаги нархларга нисбатан 112,2 % ни ташкил этди. Жорий даврда ўртача алмашув курси бўйича ҳисобланган номинал ЯИМ ҳажми 90 871,1 млн. АҚШ долларини ташкил этди.

2023-йил якунларига кўра, ЯИМ таркибида катта бўлмаган ўзгаришлар кузатилди. ЯИМ (ЯҚҚ) таркибида хизматлар соҳасининг улуши 41,6 % дан 43,4 % га ошди. Шу билан бирга, қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалигининг улуши 24,9 % дан 24,3 % га, саноатнинг улуши 27,0 % дан 26,1 % га, қурилиш тармоғининг улуши 6,5 % дан 6,2 % га камайди. 2023-йилда аҳоли жон бошига ҳисобланган ЯИМ ҳажми жорий нархларда 29 291,4 минг сўмни (ёки 2 495,6 АҚШ доллари эквивалентида) ташкил этди.

2024 йил январь ҳолатига кўра, Республикаимизда хизматлар соҳасида 343 059 бирлик корхона ва ташкилотлар фаолият кўрсатмоқда, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш суръати 98,6 % ни ташкил этган. Агар бу кўрсаткични 2020 йил 1 январь ҳолатига кўра, таққослаб кўрадиган бўлсак, хизматлар соҳасида фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар 261 979 бирликни ташкил этган, яъни 2024 йил 2020 йилга нисбатан бу бирликнинг 76,3 фоизга ўсганини кўриш мумкин.

2023 йил (январь-декабрь) ҳолатига кўра, хизматлар соҳасида кичик тадбиркорликнинг улуши - 47,7 фоизни, аҳоли жон бошига хизматлар ҳажми - 12 915,6

минг сўмни, хизматлар соҳасидаги корхона ва ташкилотларининг улуши-70,7 фоизни ташкил этганини кўриш мумкин.

1-жадвал

Худудлар кесимида хизматлар соҳасининг асосий кўрсаткичлари
(2023-йил январь-декабрь)

Т/р	Худудлар номи	Ҳажми, млрд. сўмда	Улуши, % да	Ўсиш суръати, % да
1.	Ўзбекистон Республикаси ¹⁾	470 286,5	100,0	113,7
2.	Қорақалпоғистон Республикаси	12 876,6	2,7	110,8
	Вилоятлар			
3.	Андижон вилояти	21 793,4	4,6	111,3
4.	Бухоро вилояти	19 344,0	4,1	111,0
5.	Жиззах вилояти	10 378,3	2,2	112,8
6.	Қашқадарё вилояти	19 518,4	4,2	111,0
7.	Навоий вилояти	11 520,7	2,4	112,5
8.	Наманган вилояти	17 822,9	3,8	111,1
9.	Самарқанд вилояти	28 992,0	6,2	113,7
10.	Сурхандарё вилояти	15 493,7	3,3	110,5
11.	Сирдарё вилояти	6 099,0	1,3	110,9
12.	Тошкент вилояти	31 934,8	6,8	110,8
13.	Фарғона вилояти	26 592,8	5,7	110,5
14.	Хоразм вилояти	13 266,1	2,8	114,6
15.	Тошкент шаҳри	193 227,7	41,1	118,7

Иқтисодиётнинг янги ривожланиш даврида хизматлар соҳасини ривожлантириш кўп жиҳатдан худудларда кўрсатилаётган бозор хизматлари ҳажмининг ўсиши билан боғлиқ бўлади (1-жадвал).

Худудлар кесимида (1-жадвал маълумотлари) кўрсатилган бозор хизматларини оладиган бўлсак 2023 йил январь-декабрь ҳолати бўйича энг юқори кўрсаткич Тошкент шаҳар (193 227,7 млрд. сўм) ҳиссасига тўғри келмоқда. Энг паст кўрсаткичлар эса Сирдарё (6 099,0 млрд. сўм), Жиззах (10 378,3 млрд. сўм), Навоий (11 520,7 млрд. сўм) ва Хоразм (13 266,1 млрд. сўм) ҳиссасига тўғри келмоқда. Тошкентда бу кўрсаткичнинг юқорилигига асосий сабаблардан бири ҳам рақамли иқтисодиётнинг шаҳарда тез ривожланишидир. Демак хизматлар соҳасини ривожлантириш учун биринчи навбатда аҳолининг рақамли технологиялардан фойдаланиш ҳулқ-атворини шакллантириш ва сифатли интернет тармоқлари билан таъминлаш зарурдир.

Таҳлиллар шуни кўрсатадики, саноати ривожланган худудлар (қазиб олиш саноати бундан мустасно) Навоий ва Тошкент вилоятлари ҳамда, Тошкент шаҳрида хизматлар соҳасининг аҳоли жон бошига ўртача кўрсаткичлари Хоразм, Наманган ва Сурхондарё вилоятларига нисбатан юқори эканлигини кўрсатмоқда.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича кўрсатилган бозор хизматлари таркибида савдо ва транспорт хизматлари энг катта улушни эгаллаган.

2023 йил январь-декабрь ҳолатига кўра, жами хизмат кўрсатиш ҳажмида савдо хизматларининг улуши 23,5 %ни, транспорт хизматларининг улуши эса 23,1 %ни ташкил этди. Бу борада, яна юқори кўрсаткичлар, шунингдек, молиявий хизматлар (22,6 %), автотранспорт хизматлари (10,9 %), алоқа ва ахборот хизматларининг (6,9 %) улушига тўғри келди.

Агар 2023 йилнинг дастлабки маълумотларига кўра, иқтисодий фаолият турлари бўйича кўрсатилган бозор хизматлари таркибини статистик ўрганиб чиқадиган бўлсак, “Иқтисодий фаолият турлари бўйича кўрсатилган бозор хизматлари таркибида энг катта улушни савдо хизматлари эгаллайди.

Таҳлилларимиз кўрсатдики, 2023-йил якунларига кўра, хизматлар соҳасининг ялпи қўшилган қиймати ҳажми 437 822,2 млрд. сўмни ташкил этди ва 2022-йилга нисбатан 6,8 % га ўсди. Шу жумладан, савдо хизматлари 9,9 % га, яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар 12,5 % га, ташиш ва сақлаш хизматлари 8,0 % га, ахборот ва алоқа хизматлари 24,2 % га, бошқа хизматлар эса 4,5 % га ўсди.

Кўрсатилган бозор хизматларининг умумий ҳажмида кичик корхона субъектларининг улуши 47,7 фоизни, шу жумладан, 21,5 фоизни кичик тадбиркорлик ва микрофирмаларнинг улуши ташкил этди.

Жами кўрсатилган хизматлар ҳажмида Тошкент шаҳри (41,1 %), Тошкент вилояти (6,8 %), Самарқанд вилояти (6,2 %) вилоятлари юқори салмоққа эга, энг паст улуш Сирдарё вилояти (1,3 %), Жиззах вилояти (2,2 %), Навоий вилоятига (2,4 %) тўғри келади.

Хулоса ва таклифлар.

Хулоса қилиб айтиш лозимки, хизматлар соҳасининг мамлакат иқтисодиётидаги улушини ошириш, жойларда хизматлар соҳасидаги мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдаланиш, хизмат турларини кенгайтириш ва сифатини ошириш, тадбиркорлик субъектларини янада қўллаб-қувватлаш мақсадида, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025-йил 27 февралдаги “Хизматлар соҳаси барқарор ривожланиши учун қулай шарт-шароитлар яратишга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-78 сонли қарори қабул қилинди.

Ушбу қарордан келиб чиқиб, 2025 йилда хизматлар соҳасини ривожлантиришнинг асосий мақсадли кўрсаткичлари белгилаб олинди:

- хизматлар ҳажмини 15 фоизга ошириш;
- соҳада 3 миллион кишини даромадли меҳнат билан таъминлаш;
- 52,2 мингта хизмат кўрсатиш объектларини ташкил этиш.

Президентнинг 2022 йил 27 январдаги ПҚ-104-сон қарорида назарда тутилган хизматлар кўрсатувчи тадбиркорларга 1 фоизлик ижтимоий солиқ ставкасининг амал қилиш муддати 2028 йил 1 январгача узайтирилди.

2025 йилда соҳага қуйидаги миқдорида кредит маблағлари йўналтирилади:

- ◆ хизматлар соҳасини ривожлантириш учун 67,4 триллион сўм;
- ◆ хизмат кўрсатиш объектларини ташкил этиш учун девелоперлар орқали тадбиркорлик субъектларига нотурар жойларни лизингга беришга 4,5 триллион сўм.

Худудларда 2025 йилда қуйидаги 652 та драйвер лойиҳаларни инфратузилма билан таъминлаш учун 1 триллион сўм йўналтирилади:

- 72 та соҳил бўйи дам олиш масканлари;
- 62 та замонавий қиёфадаги истироҳат боғлари;
- 154 та тун-у кун фаолият юритадиган туризм ва гастрономик йўналишларга ихтисослашган савдо ва кўнгилочар кўчалар;
- 364 та йўл бўйи ва бошқа сервис объектлари.

Бу ислоҳатларнинг узвийлигини давом эттириш, хусусан, хизмат кўрсатиш соҳасини истиқболда тизимли ривожлантириш ва унинг сифатини янада ошириш борасида ушбу қарорда қўллаб мақсад ва вазифалар белгилаб берилди.

Ушбу мақсад ва вазифалардан келиб чиққан ҳолда, энг аввола худудларда хизматлар кўламини кенгайтириш, янги хизмат турларини жорий этиш орқали соҳада ижобий муҳитни яратиш ҳамда унинг мамлакат иқтисодиётидаги улушини кескин

ошириш. Бунинг учун хизматлар соҳасининг самарадорлигини янада ошириш ва хизматлар соҳасини иқтисодийнинг драйверига айлантириш зарур.

Адабиётлар / Литература / Reference:

Альфред Маршалл. (1993) Принципы экономической науки. - М.: «Прогресс».

Бурменко Т.Д. (2007) Сфера услуг: экономика: учебное пособие / Т.Д. Бурменко, Н.Н. Даниленко, Т.А. Туренко; под ред. Т.Д. Бурменко. - М.: КНОРУС, – 328 с. – С. 64-65.

Котлер Ф. (1993) Основы маркетинга. - М.: Прогресс, - С.63 8.

Кастельс М. (2000) Информационная эпоха: Экономика, общество и культура: Пер. с англ. Под. ред. О.И. Шкаратана. – Москва : ГУВШЭ.

Қарор (2022) Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 27 январдаги “Хизматлар соҳасини ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-104-сонли қарори. // <https://lex.uz/docs/5840284>

Қарор (2025) Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 27 февралдаги “Хизматлар соҳаси барқарор ривожланиши учун қулай шарт-шароитлар яратишга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-78-сонли Қарори. // www.lex.uz

Мелешко Ю.В. (2016) «Трансформация определения понятия «услуг» в контексте концепции постиндустриального общества” // Россия: Интернет-журнал “Экономическая наука сегодня” №4.

Ураков Ж.Р. (2011) Хизмат кўрсатиш корхоналари фаолиятлари самарадорлигини оширишнинг ташкилий-иқтисодий механизми (Самарқанд вилояти мисолида) // Иқт. фан. номз. ... дисс. – Тошкент: СамИСИ. 15-16 б.

Фармон (2023) Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёевнинг 2023 йил 11 сентябрдаги “Ўзбекистон – 2030” стратегияси тўғрисида”ги ПФ-158-сонли Фармони. // www.lex.uz

Эрназаров Г.Б. (2014) Институционал ва таркибий ўзгаришлар шароитида шаҳар коммунал хўжалиги тизимидан самарали фойдаланиш. –Т.: // Иқтисодий ва таълим, № 4. – Б.36-39.

Эрназаров Г.Б. (2017) Коммунал хизмат тизимини ислоҳ қилишда илғор ёндашувлардан фойдаланиш. –Т.:// Иқтисодий ва таълим, 2017,№ 5.– Б.111-114.